

BRÅTTMÅLS-STATISTIK

i

F I N L A N D,

af

S. I. BARANOFFSKI.

HELSINGFORS,

hos J. Simelii arfvingar,

1850.

Imprimatur:

H. MOLANDER.

Såsom måttstock för ett folks sedlighet tjener i en viss grad förhållandet imellan antalet brott och antalet invånare. För undersökningar i den vägen, hvad Finland beträffar, lemna Prokurators-Embets årsberättelser rika materialier. Dessa årsberättelser innehålla en tablå öfver domstolarnas verksamhet under året i hela landet och uppgöras sedan 1842 efter ett formulär, som går mera in i detaljen, än de äldre formulärerna för dessa årsberättelser. Författaren har derföre åtnöjt sig med att begagna endast de förstnämnda. Af dessa var likväl, då förf. för uppgörandet af sina statistiska beräkningar benäget lemnades tillgång till desamma, den för 1849 under arbete, och den för 1848 begagnades vid den förras uppgöran-

de. Af sådan orsak inskränker sig närvarande uppsatts till åren 1842—1847.

Antalet af gröfre och lindrigare brottmål utgör mindre än en femtedel af alla vid Finlands särskilda Domstolar afgjorda mål. Öfverhufvudtaget voro vid Finlands samtliga Domstolar följande antal mål anhängiga :

År.	Inkom- na mål.	Brott- mål.	Huru stor del de sed- nare utgöra af de förra.	Uppå 1000 brottmål be- löpa sig på de särskilda åren gröfre brott.
1842	63,525	12,349	0,194	173
1843	69,518	13,646	0,196	189
1844	71,354	13,196	0,186	156
1845	84,426	13,355	0,158	162
1846	73,034	12,890	0,176	171
1847	80,783	12,803	0,158	147

En blick på denna tabell leder redan till den tillfredsställande slutsatts, att finska folkets sedlighet år ifrån år varit i stigande eller åtminstone ingalunda försämrats. Medan antalet af inkommande mål öfverhufvud tilltagit, hvilket endast vittnar om ökad folkmängd och mera utvecklade industri, har antalet af brottmål icke

ökats, utan utgör med hvarje år en allt mindre och mindre del af målens antal. Fördelningen på särskilda år af antalet sakfällde för gröfre brott under de ifrågavarande sex åren, visar, att det just är de gröfre brotten, som minskats till antalet: följaktligen måste antagas, att folket tillvexer i sedlighet, hvilket åter är en naturlig följd af dess obestriddiga framsteg i bildning, civilisation och national-välstånd, — dessa oskiljaktliga och nödvändiga korrektiver emot sedeförderfvet.

Då man jemför antalet af gröfre och lindrigare brottmål med antalet af invånare öfverhufvudtaget, förvånas man ovillkorligen öfver den proportionsvis stora mängden af sådana mål. Vid en närmare utredning af denna fråga synes likväl, att Finlands befolkning på långt när icke är så lastfull, som de anförda siffer-talen vid första påseende synas antyda. För att bättre fatta dessa tal, vilja vi: 1:o) sammanställa antalet af sakfällde med antalet af angifne och 2:o) taga i betraktande, hvilka slags mål räknas till kategorierna af gröfre och lindrigare brottmål.

År.	An- gifne.	I gröfre och mindre brottm.	Sak- fällde.	Fri- kän- de.	Af de angifne utgöra	
					de sak- fällde.	de fri- kände.
1842	22,854	11,082	10,623	4,818	0,464	0,210
1843	—	12,817	12,772	—	0,...	0,...
1844	24,150	12,213	11,328	3,959	0,467	0,164
1845	24,143	11,895	10,876	4,078	0,450	0,168
1846	23,365	11,501	10,414	4,428	0,445	0,189
1847	22,734	11,311	10,149	3,959	0,452	0,130
					mindre än $\frac{1}{2}$.	mindre än $\frac{1}{2}$.

Största delen af öfriga anhängiga mål hafva blifvit balancerade såsom uppskjutna till nästpåföljande år; ett mindre antal har, i anseende till omöjligheten att hvarken fria eller fälla, lemnats beroende. Förhållandet af oafgjorda mål till afgjorda är temligen lika för hvarje år; antalet af afgjorda mål skiljer sig ganska litet från antalet af inkomna under året. För att draga säkra slutsattser af förhållandet imellan brottmålen antal under olika år, behöfva således de oafgjorda målen alldeles icke tagas i beaktande.

Om man af antalet anhängiggjorda mål kan draga slutsattser om ett folks sedlighet, så bör man i det afseendet för Finland inskränka sig nästan uteslutande till de gröfre brottmå-

len. En ganska betydlig del af de mindre brotten äro sådana, att för dem kunna lagföras äfven personer, som i sedligt afseende äro fullkomligt tadellösa: den t. ex., som får plikta för försummad väga- eller gärdesgårds-byggnad, försummad betalning af utskylder, pålagor o. m. d., — hvilka försummelser icke ens kunna egentligen benämnas brott, — räknas redan bland antalet af sakfällde för mindre brott.

Mindre än en tiondedel (0,097) af alla sakfällde dömmas för gröfre brott; öfver $\frac{2}{10}$ för mindre brott och försummelser.

År	Sakfällde för gröfre brott		Sakfällde för mindre brott		4 sakfälld för		På 1000 mindre brott belu- po sig gröfre d:o
	på lan- det	i stä- der- na.	på lan- det.	i stä- der- na.	gröf- re brott	min- dre brott	
1842	835	253	8665	4329	på 4367	på 148	408
1843	968	217	9246	2386	4272	129	404
1844	775	204	9046	2188	4560	136	87
1845	792	225	8569	2309	4521	142	93
1846	838	237	8205	2221	4454	149	403
1847	724	197	8007	2383	4712	151	88

Också här af är det ögonskenligt, att antalet af gröfre och mindre brott med hvarje år minskas, särdeles de förstnämnda.

Vida öfver hälften af gröfre brott består af olaga tillgripande af annans egendom. Efter medium af 6 år (Bilagan N:o 1) hafva af 1000 sakfällde för gröfre brott, på landet 624 och i städerna 636, i medeltal 630, begått stöld och tjufnad af åtskillig art; detta brott indelas, med hänseende till dess olika grader och former, i 8 särskilda kategorier. Antalet af stölder förhåller sig i städerna till dem på landet, som 20 till 79; följaktligen finnas i städerna, jemförelsevis med invånarnes antal, tre gånger flere tjufvar, än på landet. Vidare utgöra rån af antalet gröfre brott 13 bland 1000; således inalles 643 brott emot egande rätten d. v. s. $\frac{2}{3}$ af hela summan gröfre brott.

Rån begås till en stor del, och äfven en större mängd stölder, af personer, som förut varit insatta i straff- och korrektions-fängelserna. Antalet af brott emot egande rätten minskas ej, men ökas ej heller; följaktligen minskas det, ehuru långsamt, i förhållande till folk-mängden. Egentliga stråtröfvare ex professo finnas icke i Finland. Af mord och dråp, begås per medium om året icke flere än tre med af-

sigt att råna den afdagatagne, och detta slags mord begås nästan uteslutande af personer, som för lösdrifveri eller stöld suttit viss tid i fängelse eller någon korrektions-inrättning. Större delen dråp begås i brådskillnad och i dryckesrördt tillstånd; några äro följderna af sinnesrubbing; andra utbrotten af långvarigt hat och nästan alltid förklarliga genom dråparens eller offrets ständiga dryckenskap. På 1000 gröfre brott belöpa sig 56 mord och dråp; af detta antal begås åtminstone 50 i brådskillnad och nästan alltid i dryckesrördt tillstånd, eller af drinkare. I detta afseende utmärker sig särdeles ofördelaktigt Wasa Län, der i de flesta socknar hvarje bonde, börjandes från 10 års ålder, ständigt bär i bältet en knif i slida; på vissa orter inom detta län griper man vid minsta gräl genast till knifven, och saken aflöper sålunda ofta ganska blodigt. — Af 56 mord och dråp begås blott 3 af qvinnor.

I dess ställe är det uteslutande qvinnorna, som fällas för barnamord, och sådana brott utgöra i medeltal för 6 år 46 på 1000 af alla gröfre brott; ett icke ringa antal. Likväl eger man redan den tröstande erfaren-

het, att detta brott minskas mera afgjort än något annat.

År	Belöpte sig ett barnamord			Barnamordens förhållande till hvarandra i städerna och på landet			
1842	på 24562	Inv. af begge könen	på 794	Nyfödda barn i allm.	på 58	Födda oäkta barn.	4: 95
1843	— 29574		— 1050		— 76		0: 100
1844	— 32512		— 1130		— 80		42: 87
1845	— 33702		— 1143		— 82		42: 87
1846	— 48760		— 1609		— 123		6: 93
1847	— 52567		— 1773		— 125		43: 86

Härvid bör märkas, att under den särskilda rubriken af barnamord upptagas endast sådana ombragta foster, hvilka äro frukten af olofliga förbindelser. Antalet af födda oäkta barn har under de af oss undersökta åren varit temmeligen jemnt, nemligen ungefär hvar 13:de barn, och imellertid har antalet af barnamord, som ständigt aftagit, under dessa 6 år minskats med öfver hälften, d. v. s. detta brott blifvit mer än dubbelt sällsyntare än förut. En sådan hastig minskning i barnamordens antal kan icke förklaras endast genom förutsätt-

ningen, att mödrarna skulle blifvit mer ömhjertade eller mindre glömska af sin pligt, ehuru visserligen äfven sådant kan ingå i de verkande orsakernas antal. Presterskapets lära och förmaning har, såsom det synes, i detta afseende icke varit alldeles fåfäng; men detta allena kan ingalunda hafva medfört en så kraftig verkan. Andra orsaker finnas, som mera direkt medverkat till utrotandet af detta, det mest onaturliga af alla brott. För utredandet af dessa orsaker skola vi i afseende å denna punkt jemföra: 1:o, städerna och landsbyggden, 2:o) olika län sinsemellan.

I medeltal förhålla sig barnamorden i städerna till barnamorden på landet lika som antalet af befolkningen i de förra till den på det sednare, då imellertid vida flere oäkta barn födas i städerna än på landet. I Wasa stad, t. ex., var år 1846, hvart tredje barn, som föddes, oäkta, men i hela Länet endast hvart 19:de; imellertid begicks icke ett enda barnamord i någon af länets städer, medan på landsbyggden i samma län begingos 3 dylika. I afseende å barnamorden visar Helsingfors bland alla Finlands städer det gynnsammaste resultat, ehuru pro-

stitutionen otvifvelaktigt der är större, än i någon annan Finsk stad.

	I Nylands Län.	I Åbo Län.	I Tavastehus Län.	I Viborgs Län.	
På 1000 nyfödda . . .	120	86	89	44	oäkta barn.
Begångna i städerna barnamord på landet.	0	2	0	0	
Ett mördadt af	2	9	3	3	födda barn.
	1175	659	654	1775	
	I St Michels Län.	I Kuopio Län.	I Wasa Län.	I Uleåborgs Län.	
På 1000 nyfödda . . .	90	85	54	68	oäkta barn.
Begångna i städerna barnamord på landet.	0	0	0	0	
Ett mördadt af	2	2	3	5	födda barn.
	366	1017	5253	1679	

Det är ögonskenligt, att barnamordens antal icke beror af det större eller mindre antalet födda oäkta barn. Vanliga orsaken till barnamord uppgifves vara fruktan för vanära samt farhåga att icke blott den nyfödda skall sakna dagligt bröd, utan ock både barnet och

modren icke erhålla någon tillflyktsort. Den sednare af dessa orsaker torde vara af vida väsendtligare art än den förra; genom den förklaras ock, hvarföre barnamordens antal är så mycket mindre i städerna, än på landet. I en stad kan den ogifta barnföderskan med säkerhet räkna på att finna plats som amma, då hon erhåller nästan dubbelt större lön än ett vanligt tjenstehjon, och ännu dertill bättre kost; af sin lön kan hon underhålla sitt barn och har ingen svårighet att få detsamma inackorderadt. På landet röner hon i allt detta vida större svårigheter. Dessa betraktelser leda till den slutsatts, att större delen barnamord begås af förtviflan, — i den öfvertygelse, att det är bättre att barnet dör i födseln, än att det långsamt skall förtvina i nöd och elände. Denna orsak undanrödjes visserligen i betydlig mån genom den enskilda välgörenheten; men det är obestridligt, att om denna orsak helt och hållet undanrödjes, antalet af oäkta barn skall tillvexa. Grundkorrektivet för detta onda består i folkets sedliga bildning och förädling, i utvecklingen af moderskärlekens naturliga och kristliga

känslor, samt i rotfästandet af den öfvertygelse: att menniskan, då hon inser sin synd, måste bättra sig utan att dölja den, — att en botfärdig syndare är ojemförligt mycket bättre, än en skrymtande bof. En sådan öfvertygelse rotfäster sig visserligen långsamt, men den gör det dock och bidrager till minskande af barnmordens antal. — Den förnämsta orsaken till denna minskning består likväl i nationalvälståndets tillväxt, som underlättar barnens uppfostran, till och med deras, som äro födda utom äktenskapet af de allrafattigaste mödrar. I förbigående må nämnas, att nästan alla oäkta barn födas af tjenstqvinnor, d. v. s. qvinnor, hörande till den klass, som icke eger hvarken fast egendom eller bofasthet. En icke ringa del af sådana barn uppfostras till 15 års ålder på kommunernas bekostnad: de äro ett slags fattighjon.

Ett annat icke mindre onaturligt brott, förgripelse mot föräldrar, aftager likaså, ehuru icke i så stark progression som barnamorden. Af 100 förgrípelse emot föräldrar, begångna under loppet af 5 års tid, belöper sig på året 1843 31, på 1844 21, på 1845 12, på

1846 16 och på 1847 19. Detta brott står för städerna och landet i samma förhållande som folkmängden; till större delen begås det i dryckesrördt tillstånd och nästan alltid icke utan fel äfven från de förorättade föräldrarnas sida. På 1000 gröfre brott belöpa sig 30 förgripelser mot föräldrar.

Alla de slag af gröfre brott, vi undersökt, utgöra redan fulla $\frac{3}{4}$ af hela summan; af den återstående fjerdedelen intagas, i afseende å mängden, första rummet af Köns-förbrytelser, hvartill hänföras: blodskam, våldtägt och tidelag, som i tabellerna upptagas i särskilda underafdelningar. Också detta slags brott aftaga, ehuru ganska ojemnt. Näst könsförbrytelseerna följa falska angifvelser, och omedelbart derefter edsöre-brott: begge dessa brott minskas icke, ehuru deras antal för olika år är olika, — än större än mindre.

Likaledes förmärkes ingen minskning i antalet af förfalskningsbrott. Vål angåfvos år 1843 för detta brott nästan tio gånger flere än något annat år; men detta var en alldeles egen tillfällighet: inför rätta var dragen nära en hel församling, hvilken af en bedragare låtit

öfvertala sig att försöka på olagligt vis undandraga sig erläggandet af en del krono-utskyl-der. Med undantag af denna extra-händelse har detta brott hållit sig temligen stadigt på samma höjd. Hälften af sakfällde för detsamma (utom år 1843) faller på städerna.

I afseende å siffran eftergifvas förfalskningsbrotten icke mycket af förbrytelser mot husbönder och förmän, hvilka under de ifrågavarande 6 åren inträffat till största antalet år 1845 och till det minsta år 1847. Härutinnan förmärkes icke något jemnt hvarken till- eller aftagande. Af de återstående gröfre brotten utgöra Kyrkoförbrytelser, som indelas i 4 kategorier, första rummet. Hit hänföras: hädelse mot Gud, mened och vägran att vid kyrkoplikt bekänna sin synd. Detta slags brott minskas likväl med hvarje år, och för år 1847 upptages antalet deraf till hälften mindre, än för år 1842; i medeltal för 6 år utgöra de endast 9 af 1000. — Af 1000 gröfre brott belöpa sig 5 på mord-brand, hvilket oftare begås af hämndlystnad och hat, än i afsigt att bereda tillfälle till stöld; stundom begås det också under anfall af sinnesrubbing.

Detta brott föröfvas mera på landsbyggden, än i städerna.

Alla öfriga gröfre brott utgöra tillsammans icke mera än 48 af 1000; nästan hälften af detta antal belöper sig på matrosers rymning från handelsfartyg.

De öfriga gröfre brotten fördelas i 9 kategorier: myntförfalskning, utprångling af falskt mynt, itererad dryckenskap, brott mot embetsmän i tjensten, emot postiljon, emot militär-patrull, fängelsebrott, delaktighet i brott samt slutligen: tjenstemäns feli i tjensten. Detta sistnämnda är det sällsyntaste i Finlands brottmålsstatistik; under loppet af 6 år har antalet af sakfällde för begångna gröfre brott uppgått nästan till 7000: deribland funnos blott 3 tjenstemän sakfällde för brott mot sin tjenstepligt. Detta synes tjena till ett öfvertygande bevis, att Finland har rätt att vara stolt öfver sin tjenstemanna-personal, såsom en öfverhufvud aktningsvärd korps af lagens och den borgerliga ordningens samvetsgranna väktare. Den nästan fullkomliga frånvaron af detta slags brott förklaras hufvudsakligen derigenom, att största

delen af landets tjenstemän icke äro fremmande för en akademisk bildning, som gifver dem ej blott förråd på special-kunskaper, oundgängliga för tjensten, utan, hvad som är det förnämsta, tillika utvecklar pligt-känslan, begreppen om det rätta och det sanna, samt ingifver denna ädla hållning i karakteren, som icke tillåter någon samvetsgrann medborgare, ännu mindre någon statens tjensteman att för egoistiska ändamål handla emot lag och rätt.

En hel tredjedel af de mindre brotten, nemligen 334 af 1000, belöper sig på åtskilliga slags böter för försummelser eller för uraktlåtet utgörande inom laga tid af kommunal- eller municipal-onera. Af de återstående $\frac{2}{3}$ utgöres den största delen af sakfällde för fylleri: de innefatta 167 af 1000 mindre brott. Det förstås, att för sådana pliktas endast i få af de fall, som verkligen inträffa, nemligen blott för dem som angifvas. I anseende till den lättare polis-uppsigten i städerna pliktas der också oftare för fylleri: efter 6 års medium belöpa sig emot 64 sakfällde för fylleri på landet 36 dylika i städerna. Likväl kan man icke säga, huruvida detta brott eller rättare an-

talet af sakfällda för detsamma ökas eller minskas, ehuru detta antal är olika för olika år: en sakfälld för fylleri belöpte sig:

år	1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.
på	771	632	688	704	783	778

personer af hvardera könet.

Men som denna last företrädesvis häftar vid manspersoner och derjemte uti en viss ålder, så bör man, för att finna, på huru många manspersoner öfver 20 års ålder belöper sig en sakfälld för fylleri, dividera förestående tal med fyra hvarigenom fås: 193, 158, 172, 176, 196, 194.

I samband med fylleri-brotten stå förbrytelseerna emot författningarna om brännvins-bränning och försäljning; sakfällde för dessa förbrytelser funnos:

år	1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.
1 på	2332	2083	2612	2991	2635	3098

personer af hvardera könet. Detta lagbrott är således i aftagande. Antalet af härföre sakfällde utgör 49 af 1000 sakfällde för mindre brott; tillsammans med sakfällde för fylleri utgör detta antal $167 + 49 = 216$, d. ä. inemot en fjerdedel af alla mindre brott.

Hvarje 13:de gröfre brott, eller 73 af 1000, och hvarje 19:de mindre brott, eller 53 af 1000, befinnas vara begångna i rusigt tillstånd. Dessa siffror visa redan i huru stor mån njutningen af starka drycker bidrager att öka brottens antal; men detta inflytande visar sig vida större, om man betänker, huru många brott som äro en följd af fylleri, ehuru de begås både uti icke öfverlastadt tillstånd och af personer, som icke blifvit tilltalade för fylleri. Det är nemligen bekant, att trägen njutning af starka drycker gör människan råare, sinnligare och retligare, mindre egnad för nyttig verksamhet, förorsakar brist och armod, som medför efterlåtenhet i barnens uppfostran, hvilka sålunda hemfalla åt lasten; hvarjemte sjelfva armodet kan förleda en moraliskt sjunken människa till åtskilliga brott, t. ex. till det vanligaste bland de gröfre, — till stöld. Tager man allt detta i beräkning, synes det utan någon öfverdrift kunna påstås att, derest icke den förderliga seden att berusa sig finnes, icke ens hälften så många brott skulle begås, som tyvärr nu föröfvas. Exemplet af *Laurvig* och några andra städer i Norrige och Sverige, hvar-

est de sednare åren försäljning af starka drycker upphört, bevisar att inflytandet af brännvin bör tillskrifvas icke hälften, utan goda $\frac{3}{4}$ af hela antalet både gröfre och lindrigare brott.

Man måste medge, att derest starka drycker icke funnes, större delen af följande brott icke skulle förekomma, nemligen: 1) S l a g s m å l, på hvilkas andel belöpa sig 98 af 1000, samt kif och osämja i familjer, af hvilka högst få komma inför domstol och upptagas i tabellerna; 2) S e q v e s t e r b r o t t, hvilka, utgörande 9 af 1000, begås till större delen å landet vid utsökning af krono- och kommunal-utskylder; 3) skulle vida färre personer sakfällas för vållande af skogseld, (liksom eldsvådor i allmänhet mindre ofta inträffa); och dessa brott utgöra 5 af 1000; dessutom skulle 4) större delen sakfällda för allehanda försummelse r, hvilka utgöra $\frac{1}{3}$ af alla mindre brott, icke förekomma, och slutligen skulle 5) ett vida mindre antal både m o r d och d r å p samt s t ö l d e r begås. Snatteri och bodrägt, hvilka hänföras till mindre brott, utgöra endast 21 af 1000; så mycket mera framstickande är det stora antal stölder och tjufnader, hvilka hänfö-

ras till gröfre brott, och som på sin anpart af 1000 brott taga 630.

Anmärkningsvärd är öfverensstämmelsen i det relativa förhållandet emellan antalet af sakfällde för stöld och fylleri.

År	1842	1843	1844	1845	1846	1847	
fanns 1 sakf:d:							} inv. af } hvard. } k. o. af } a. åldr.
för fylleri på	774	632	688	704	783	778	
för stöld och snatteri. på	2295	2252	2452	2320	2708	2683	

År 1843 fanns det största, och år 1846 det minsta antalet sakfällde för såväl stöld och snatteri, som fylleri.

Till samma slutsats kommer man vid jämförelsen af de särskilda länen sinsemellan. Uti de län, hvarest fylleriet är starkare, begås ett större antal både gröfre och mindre brott. Sålunda funnos år 1845.

Inväpnare af begge könen och alla åldrar.

	Inväpnare af begge könen.	Sakfallde för				4 sakfallde för		
		grofve brott.	mindre brott.	fylleri.	grofve brott.	mindre brott.	fylleri.	
I Nylands län . . .	{ på landet 128,669 i städerna 27,400	75	689	82	på 1715	på 186	på 1569	
” Åbo län . . .	{ på landet 249,824 i städerna 27,652	72	497	113	380	55	242	
” Tavastehus län	{ på landet 144,668 i städerna 3,126	121	1353	206	2064	186	1212	
” Viborgs län . . .	{ på landet 249,565 i städerna 14,934	56	707	282	493	39	98	
” S:t Michels län	{ på landet 138,618 i städerna 2,122	71	969	116	2037	149	1247	
” Kuopio län . . .	{ på landet 179,678 i städerna 1,654	2	47	5	1563	66	625	
” Wasa län . . .	{ på landet 224,393 i städerna 11,610	101	1095	131	2170	227	1905	
” Uleåborgs län . . .	{ på landet 135,226 i städerna 8,585	18	123	49	829	121	304	
		75	43	72	1848	134	1925	
		0	43	13	0	49	163	
		79	758	86	2274	237	2089	
		6	96	25	275	17	66	
		173	1812	532	1297	123	421	
		46	517	183	252	22	63	
		97	964	163	1394	140	829	
		22	279	136	390	30	63	

Det kan icke gerna finnas större öfverensstämmelse imellan orsak och verkan, än här företer sig imellan fylleriet å ena och brotten å andra sidan. Längre fram skola vi ännu påträffa andra omständigheter, som bekräfta fylleriets förderfliga inflytande på folkets sedlighet.

Betrakta vi nu de öfriga förbrytelserna, så finna vi, att den oftast förekommande är: skogsåverkan, hvarå belöpa sig 131 af 1000 sakfällde för mindre brott. Folket i Finland har föga begrepp om skogens skötsel, och många kunna icke afvänja sig från tanken att betrakta skogen såsom en samfälld egendom, såsom någonting, hvaraf hvar och en kan begagna sig, — en föreställning, vanlig uti glest befolkade länder. Öfverträdelserna af ekonomie- och polis-författningar utgöra 95 af 1000; mer än hälften af detta antal, neml. 49, belöper sig på sakfällde för oloflig brännvins-bränning och försäljning.

Bland de återstående mindre brotten förekommer oftast lönskaläge; ehuru visserligen den minsta delen af detta slags synder träffas af lagligt tilltal, utgör likväl antalet af sakfällde

derför 83 af 1000. Enligt de i årsberättelserna upptagna siffror befinnes detta brott höra till det slags laster, som äro i ständigt aftagande i Finland. En sakfälld för lönskaläge belöpte sig

år 1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.
på 1116.	911.	1022.	1109.	1176.	1316

personer af landets hela folkmängd, eller på den mindre hälften af dessa tal i den ålder, då menniskan plägar begå detta brott.

Alla öfriga mindre brott utgöra tillsammans 42 af 1000. Af dessa 42 belöpa sig 5 på Sabbatsbrott, hvilka öfverhufvud sällan förekomma annorlunda än i förening med andra brott, d. v. s. då sådana begås medan sabbaten är inne.

Fridsbrott utgöra 17 till 18 af 1000 mindre brott; förbrytelser emot stjufoch svärföräldrar utgöra 8 af 1000 mindre brott; dernäst komma dödsvållande, och till lika antal härmed, brott emot embetsmän i tjensten; vidare, uti nedstigande proportion, fängelsebrott, förgripelser

mot husbönder och förmän samt slutligen embetsmäns förseelser i tjensten, hvilka sistnämnda utgöra endast 3 af 1000.

Till slut återstår att nämna lurendrejeri och seglations-brott, hvilka till stor del bestå i insmugglande af Estländskt brännvin. Antalet af sakfällde för sådana brott ökades på ett i ögonen fallande sätt år 1843 och tilltog ända till år 1845, hvilket kan inhemtas deraf, att 1 sakfälld för lurendrejeri- och seglations-brott belöpte sig

år 1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.
på 18,597	11,600	10,993	10,457	13,002	11,345

personer af hvardera könet.

Till total-summan af gröfre och mindre brott bör ännu tilläggas 28 brott årligen, hvilka föröfvats af 10 *vid krigsrätt dömda soldater* från Lif-Gardets Finska och Grenadier Skarpskytte-Bataljon samt Finska Sjö-Ekipaget.

.... Icke alla brottmål, som blifvit inför Rätta anhängiggjorda, hafva kunnat ledas till afsedt resultat. I några hafva t. ex. gerningsmännen icke kunnat upptäckas eller till sitt brott förvinnas. Sådana mål funnos år 1843 70, 1844 72, 1845 84, 1846 61, 1847 54,

å. ä. i medeltal har bland 343 angifna, endast en lyckats undandraga sig den borgerliga lagens straffande hand. Nästan alla sådana, icke upptäckta, brott bestodo i stöld och snatterier. För öfrigt kunde icke hvarje gång, tjuften upptäcktes, den stulna egendomen återfås :

Värdet af genom tjuvahand förlorad egendom uppgafs stiga

år 1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.	} Rb. S:r.
till 26408.	32325.	22713.	19127.	17466.	16066	
hvaraf till- rättakom- mit för.....	11754.	10176.	9892.	7399.	7704.	

I allmänhet går mer än hälften af det stulna förloradt.

Med undantag af de för gröfre brott anklagade, som blifvit frikände eller icke kunnat åt saken fällas, hafva alla öfriga blifvit dömda och undergått förtjent straff. Detsamma kan icke sägas i afseende å dem, som föröfvat mindre brott, af hvilka många icke komma till domstolarnas kunskap. Till dessa slags brott höra följande: 1.) fylleri, som kommer till auktoriteternas kännedom endast i händelse man anträffar en öfverlastad, liggande på öppen ga-

ta, eller han gör oljud, eller slutligen, då han angifves af personer, som blifvit af honom förnärmade; 2,) kan det icke antagas, att tull- eller kronobetjeningen eller polisen lyckas upp-snappa alla, som förbryta sig emot ekono-mie- och polis-författningarna, 3,) en stor del lönskalägen förblifva dolda under hemlighetens slöja; 4,) finnas dessutom lagöfverträdelser, hvilka, ehuru straff för dem finnes utsatt i lag, likväl sällan beifras, emedan af sådana ingen annan blir lidande, än lagbrytaren sjelf. Af sådan egenskap är icke-efterlefnad af det lagstadgande, som förbjuder tobaks-rökning för personer, som icke uppnått 21 år, d. v. s. myndighetsåldern.

För alla mindre, äfvensom för några gröfre brott bestämmer lagen penningböter; likväl kan större delen af gröfre brott icke härmed försonas, utan belägges med straff, som äro af fem slag: 1 Lifsstraff, sedan år 1826 likväl icke användt, utan genom Monarkens nåd förvandladt för manspersoner till grufarbete i Sibirien, samt för qvinnor till insättning på tuktus, d. ä. med andra ord: politisk död. *)

*) Genom Nådig Kungörelse af den 24 Febr. 1848,

För öfrigt blir utaf alla till döden dömda knappt $\frac{1}{4}$ deporterad till Sibirien; för de öfriga lindras straffet och ersättes i de flesta fall med insättning på fästning. 2) Spöstraff för manspersoner högst 40 par; kvinnor straffas med deremot svarande 30 par ris. 3) Insättning å fästning eller tukthus. 4) Insättning i fängelse vid vatten och bröd. 5) Insättning i s. k. enkelt fängelse. Alla dessa straff hafva en mängd gradationer efter brottets beskaffenhet.

Utaf 1000 sakfällde för brott i allmänhet vid lägre instanser, men af hvilka ganska många i Öfver-Rätterna erhållit mildring, hafva blifvit dömda: 7 till döden, 36 till spö eller ris, 15 till insättning å fästning eller korrek-tions-inrättning, 17 till fängelse vid vatten och bröd, 18 till enkelt fängelse; de öfrige 903 sakfällde hafva blifvit dömda till penningböter, hvilka utgöra i medeltal 100,000 rub. s:r om året. (Bilagan N:o 2).

är numera stadgadt, att af Nåd från dödsstraffet förskonade brottslingar af kvinnökönet skola jemväl till Sibirien försändas, för att användas till arbete å kronans dervarande fabriker.

För öfrigt är mera än fjerdedelen af dem, som blifvit dömda till böter, ur stånd att desamma betala, och ersättas i sådana fall böterna med deremot svarande fängelsestraff. Till underhåll af detta slags fångar utgifver Regeringen troligen mera än den del af böterna utgör, som tillfaller kronan; en stor del böter gå, efter målets beskaffenhet, dels till de fattige, dels till andra kommunala behof; dels tillfalla de åklagaren, dels rätten.

Derest samma brott begås andra eller tredje resan o. s. v., skärpes straffet för hvarje gång, och penningböterna komma, då de ej kunna betalas, att af den sakfällde försonas med kroppsstraff eller med allmänt arbete å fästning eller tukthus. I detta afseende bevisa Prokurators-Embetets årsberättelser den gamla sanningen, att på lastens väg, liksom på hvarje annan, det första steget är svårast, samt ännu en annan sanning, nemligen att fruktan för straff äfven hos den, som undergått det, är ett dåligt surrogat för själens moraliska kraft. Utaf 1000 straff för större och mindre förbrytelser blifva 119 skärpta för iteration; oftast ite-

reras stöld, fylleri och lönskaläge. Skulle man räkna icke blott dem, som iterera samma brott, utan i allmänhet huru många af de sakfällda dömmas för första och huru många för mer än första gången, så skulle säkert på de sednares andel belöpa sig icke 119 utan vida öfver 500 af 1000.

Iteration af samma brott förekommer vida oftare i städerna än på landet, på 56 sådana iterationer på landet belöpa sig 43 i städerna, medan antalet af invånare på landet förhåller sig till antalet af stads - invånare såsom 94 till 6; följaktligen iterera invånare i städerna 7 gånger oftare än invånarne på landet samma brott. Äfven i allmänhet begå stadsboerne oftare brott än landsboerne; på 77 sakfällda bland de sednare belöpa sig 22 af de förre. (Bil. 3).

Detta förhållande bidrager naturligtvis också till förkortande af lifslängden i städerna. Det är obestridligt, att laster och brott förkorta människans lif. Men det ges personer, för hvilka väntan på döden förekommer alltför lång, och hvilka derföre bära händer på sig sjelf. Antalet af sjelfmord är i Finland ganska olika

för olika år, men öfverhufvud hvarken ökas eller minskas det, och är i städerna något vanligare än på landet.

År.....	1842	1843	1844	
belöpte sig 4 sjelfmord på...	30,836	47,128	29,386	pers. af landets hela befolkn. döda under å- rets lopp.
på...	654	1,039	637	
Sjelfmord i stä- derna förhöllo sig till sjelf- mord på lan- det såsom.....	87 : 12	80 : 18	88 : 11	
År.....	1845	1846	1847	
belöpte sig 4 sjelfmord på...	48,366	34,740	54,380	pers. af landets hela befolkn. döda under å- rets lopp.
på...	4,104	866	4,259	
Sjelfmord i stä- derna förhöllo sig till sjelf- mord på lan- det, såsom.....	84 : 15	95 : 4	75 : 24	
det emellan folkmängden i städerna och på landet är: 94 : 6.				och förhållan-

Uti Prokurators årsberättelser uppges också orsaken till sjelfmord, så snart denna kan vara känd; äfven uppges för år 1847 att af 29 sjelfmord 4 blifvit begångna af qvinnor och 25 af män. Anledningen till sjelfmord hos en var olycklig kärlek, hos de tre återstående qvin-

norna sinnesrubbing; bland männen voro 13, som beröfvade sig lifvet i sinnesförvirring, 7 i dryckenskap, 1 af kärlek, 1 af svartsjuka och 3 af klenmodighet. Hvarföre uppkommer då sinnesförvirring lättare hos karlar än hos kvinnor? Man tyckes icke kunna utleta någon annan orsak, än att manspersoner mer än kvinnor inverka på sin organism medelst brännvinnets och tobakens narkotiska inflytande.

Finnes det väl någon omständighet, som kunde förklara, hvarföre det ett år begås flere sjelfmord, ett annat färre? Åtminstone kan man för ifrågavarande tid icke utfinna någon sådan. Sjelfmorden föröfvas nästan alltid uti mannaåldern. För öfrigt begås också brotten i allmänhet merendels i denna ålder, nemligen: mest imellan 25 och 45 års ålder, dernäst mellan 15 och 25 år, vidare, och i hastigt aftagande proportion, mellan 45 och 55, 55 och 65; uti åldern öfver 65 år begås färre brott, än i ålders-perioden före 15 år. Förhållandet utfaller förmånligare för den högre åldern äfven af den orsak, att lastfulla menniskor icke uppnå hög ålder, dels äfven derföre, att ett

mindre antal invånare befinner sig i denna ålder.

Brotten kunna för öfrigt vara talrikare inom en mindre folkmängd och mindre talrika inom en större. Denna reflexion erbjuder sig sjelf vid jmförelsen af städerna med landsbyggden och begge könen sinsemellan. Ehuruti Finland finnas 45,000 qvinnor mera än män, förekomma likväl bland sakfällde nästan 6 gånger flere män än qvinnor, nemligen af 100 sakfällde

voro år	1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.
mankön	84.	85.	83.	83.	84.	85.
qvinkön	16.	14.	16.	16.	15.	14.

då bråkdelen bortlemnas.

Sådant var förhållandet mellan begge könen i hela Finland; men det befinnes olika i olika delar af landet och olika i städerna och på landsbyggden. Göra vi afseende på antalet af invånare af begge könen, finna vi att på 1000 angifna män år 1847 belöpte sig qvinnor

	I Nylands Län.	I Åbo Län.	I Tavatehus Län.
på landet	248.	154.	297.
i städerna	210.	242.	462.

	I Wiborgs Län.	I St. Michels Län.	I Kuopio Län.
på landet	103.	114.	137.
i städerna	173.	88.	140.
	I Wasa Län.	I Uleåb. Län.	I hela Finland.
på landet	135.	179.	153.
i städerna	106.	203.	193.

(Bilagan N:o 4.)

Dessa siffror visa blott förhållandet emellan begge könen, så att t. ex. om i tvenne Län antalet af angifna qvinnor äfven vore lika, men antalet af angifne män olika, antalet af de förra skall tyckas mindre der, hvarest antalet af de sednare är större. För att kunna draga en säkrare slutsatts, skola vi se åt, af huru många män och huru många qvinnor en varit angifven. År 1845 voro angifna:

	I Nyl. Län.	I Åbo Län.	I T:hus Län.	I Wib. Län.
i städ.	{ hvarje 28.	15.	47.	49 man.
	{ hvarje 99.	80.	56.	388 qvinna.
på land.	{ hvarje 64.	64.	66.	59 man.
	{ hvarje 304.	454.	244.	512 qvinna.
	I St. Mich. Län.	I Kuopio Län.	I Wasa Län.	I Uleåb. Län.
i städ.	{ hvarje 25.	13.	8.	9 man.
	{ hvarje 114.	76.	88.	64 qvinna.
på land.	{ hvarje 36.	83.	48.	54 man.
	{ hvarje 345.	625.	401.	239 qvinna.

Äfven af dessa siffror följer, att i Wasa Län angifvas oftast män och i Tavastehus Län oftast kvinnor. För öfrigt angifvas de Tavastländska kvinnorna oftare än andra Finska kvinnor, icke så mycket för gröfre brott, som för mindre, särdeles lönskaläge och oqvädinsord.

I fängelser och korrektions-inrättningar finna vi också antalet af män vida större än det af kvinnor, men i en annan proportion, mindre fördelaktig för det vackra könet; der tillhör nemligen $\frac{1}{3}$ af de straffades antal kvinnökönet. Följaktligen är antalet straffade män egentligen blott fyra gånger större än antalet af straffade kvinnor. En sådan förändring af förhållandena beror deraf, att de brottsligaste af mankönet deporteras till Sibirien, men brottslingarne af kvinnökönet blifvit insatta i tukthus inom Finland. Om till antalet af häktade karlar lägges antalet af deporterade Finnar, som för närvarande finnas i Sibirien, så befinnes, att, såväl bland de straffade, som bland de sakfällde, männen utgöra utöfver fem, nästan sex gånger mer än kvinnorna.

I straff- och korrektions-fängelserna i Finland funnos af 100 häktade personer:

	År 1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.
mankön	78.	79.	77.	79.	78.	78.
qvinnkøn..	24.	20.	22.	20.	24.	24.
I allmänhet var i des- sa fängel- ser insatt 4 på.....	868.	820.	842.	794.	885.	896.

personer af hela befolningen.

(Bilagan N:o 5.)

Vida mindre än hälften af detta antal var insatt till straff för begångna brott: den större hälften för lösdrifveri, ehuruval i öfrigt också dessa till största delen bestå af sådana, som icke för första resan äro insatte i fängelse, utan redan förut blifvit afsträffade.

Alla i korrektions - inrättningarna insatte personer utgöra icke ens en fjerdedel af de häktades antal: mera än tre fjerdedelar hållas insatte i länehäkterna. Nästan jemnt hälften af i fängelserna förvarade fångar består af till fängelsestraff dömda eller sådana, som genom fängelse afsitta för mindre brott ådömda penninge-böter; af den återstående hälften utgöres obetydligt mer än $\frac{1}{4}$ (eller omkring $\frac{1}{8}$ af hela antalet häktade personer,) af ransaknings-fån-

gar; alla de öfriga $\frac{3}{8}$ äro lösdrifvare! Samman-
slå vi antalet af häktade i korrektions-inrätt-
ningar och fängelser, se vi, att nästan hälften
af alla häktade består af lösdrifvare.

I korrektions-inrättningarna och länehäk-
tena voro insatte under loppet af år:

	1842	1843	1844	1845	1846	1847	I me- delt.
1 häk- tad af hvaribl.	190	186	202	194	188	201	494 } af land. hela bef. af begge könen.
1 lös- drifva- re af...	450	496	593	547	494	499	

Om man från totalsumman invånare af-
räknar barn, och jemför antalet af häktade per-
soner af mankönet med antalet af mansperso-
ner öfver 15 år, befinnes det, att af 66 mans-
personer vid denna ålder, under loppet af ett
år, en sitter häktad!

Men effektiva antalet af häktade befinnes
ojemförligt mycket mindre, om man tager i be-
traktande: 1) att en stor del fångar är dömd
till långvarigt fängelse; sådana fångar ökas år
ifrån år och måste, med högst få undantag,
anses såsom från det öfriga samhället redan
helt och hållet utskjutne personer; 2) att en
stor del af de häktade icke äro det för första

gången, och 3) att en del häktade figurera i fångförteckningarna 2 om icke 3 gånger; den som t. ex. vid årets början suttit en kortare tid i häkte för ett mindre brott, begår, sedan han blifvit satt på fri fot, ett gröfre brott, för hvilket han hålles insatt bland ransakningsfångar och stadnar slutligen i en korrektionsanstalt; denne enda kommer således att i räkningen föreställa tre personer.

Ett ganska stort antal fångar passerar dessutom flere häkten, dels såsom tilltalade för brott vid domstolar inom olika län, dels ock af den anledning, att sedan de blifvit dömda inom ett län, de såsom hemma ifrån ett annat afhemtats till detta läns häkte för att derifrån antingen frigifvas, om de kunna förete sig ega stadigt hemvist och laga näringsfång, eller ock i motsatt fall afvändas till något arbets- och korrektionshus.

Inrättningar af detta slag, hvilka böra några skiljas från straffängelserna, finnas a) för manspersoner; 1) i en särskild afdelning på Sveaborg; 2) i Tavastehus; 3) i Åbo och 4) i Wiborg, utom att ett antal till denna kategori hörande hjon äro detacherade till Saima-

Kanal b) för qvinnor: i en särskild afdelning af spinnhuset i Willmanstrand, och uti spinnhuset i Åbo. — Straff-fängelser för män äro numera (oberäknadt länehäkterna för lindrigare brott) hufvudsakligen endast de på Sveaborg; några få individer förrätta dock sitt straffarbete i Ruotsinsalmi. På Svartholm hållas numera icke några finska fångar, och från Tavastehus äro alla straff- eller fästningsfångar flyttade tillbaka till Sveaborg. För qvinnor finnes numera blott ett straff-fängelse för gröfre brott, nemligen Tukthus-Afdelningen i Willmanstrand.

Om det vore tillåtet att efter de häktades antal draga någon slutsatts om folkets sedlighet, så måste man, för sådant ändamål, förnämligast undersöka antalet af i straff- och korrektions-fängelserna insatte personer under ett år. En sådan häktad belöpte sig

År.....	1842	1843	1844	1845	1846	1847	} personer in- vånare.
i allmän- het på....	1997	1718	1744	1699	1662	1418	
för lösdri- veri på....	2905	2543	2621	2272	2464	2053	
för brott på.....	6385	5424	5215	6729	5066	4584	

(Bilagan N:o 5, jfr Bil. N:o 2.)

Anmärkningsvärdt är, såsom ofvanföre

nämndes, att af de häktades antal nästan jemnt hälften, och i korrektions-inrättningarna öfver hälften består af personer, som blifvit beröfvade friheten icke till straff för begångna brott, utan för såkalladt lösdrifveri. Till denna kategori höra egentligen sådana personer, hvilka 1) stryka omkring och gjort sig kände för vanart och lättja; 2) försummat att skaffa sig årstjenst eller annat lagligt näringsfång, d. v. s. såkalladt laga försvar, eller ock genom dåligt uppförande förverkat förtroendet att i tjenst antagas. För öfrigt äro gemenligen de på arbets- och korrektions-inrättningarna insatte lösdrifvare till största delen sådana som förut blifvit straffade för brott, men derefter antingen icke röjt någon förbättring, eller ofta måhända ock, oaktadt den bästa vilja dertill, haft den olyckan att ingenstädes erhålla stadig tjenst och dermed förenadt laga försvar, emedan de af mindre fördomsfria medborgare numera betraktats såsom vanfregdade — genom det utståndna straffet, hvarmedelst de likväl just borde kunna anses hafva försonat sig med samhället. Men sådana missförhållanden måste inträffa i hvarje samhälle; det är lagstiftarens och stats-

mannens uppgift att reducera dem till det minsta möjliga belopp.

I Finland kunna alla invånarne i borgerligt afseende indelas i 2:ne stora klasser: de som försvara sig sjelfva, och de försvarslösa. Till den första kategorien räknas alla: 1:o) som äro anställda i publik tjenst, 2:o) som besitta eller innehafva fastighet, eller 3:o) idka något laga näringsfång. Alla öfrige räknas till kategorien försvarslösa och måste stå under någons af den första kategorien försvar, som jemväl ansvarar för det ordentliga erläggandet af särskilda krono- och kommunal-utskylder, af hvilka en del falla äfven på de försvarslösa. Utom minderårige, hvilka stå under sina föräldrars eller förmyndares målsmanskap, hänföras till de försvarslöses klass alla af den lägre arbetande klassen, som icke hafva eget hushåll. Alla sådana individer böra inom den 1 November antaga tjenst hos någon husbonde; den, som icke finner sig tjenst, förklaras för försvarslös och om han inom utsatt tid icke kan skaffa sig husbonde (oaktadt kungörelse i kyrka samt genom krono-betjeningen och polisen), träder han i häkte, först på kort

tid, sedan och slutligen, om han allt fortfarande icke kan få sig tjänst, skickas han ifrån resp. länehäkte till arbets- och korrektionsinrättning.

Inkomsten af fångarnes arbete betäcker på långt när icke hela kostnaden för deras underhåll, oberäknadt transporten mellan länen o. s. v. Regeringen använder således vissa summor för att bereda de försvarslösa en asyl, som visserligen är blott ett fängelse, men det af den ganska naturliga orsak, att samhället i främsta rummet måste vara betänkt på sin egen säkerhet och på förekommande af de störingar deri, som med skäl kunna befaras af personer, hvilka finge sysslösa stryka omkring. Erfarenheten har visat — det är sannt — både hos oss och i andra länder, att mången försdrifvare eller för lindrigare förbrytelse häktad person, efter att hafva tillbragt någon tid i fängelse-asylen, och då han åter utgår fri derifrån, förlorat sista kvarlevan af sin moralitet och är i stånd att begå äfven sådana brott, för hvilka han förut skulle ryggat tillbaka. En af lagstiftningens och administrationens väsendtligaste uppgifter i vår tid är, såsom bekant, just af-

hjelpan det af detta och dermed sammanhängande sociala missförhållanden. Imellertid och hvad särskildt korrektions-inrättningarna i Finland beträffar, så är att märka, det korrektionshjonen här redan nu 1) icke hafva gemenskap med egentliga missdådare, samt inom sig äro indelta i klasser, efter deras bättre eller sämre uppförande såväl inom huset, som innan deras inträde derstädes; 2) städse tillvänjas, så vidt görligt är, till arbete och ordning, samt af korrektionshus-predikanten åtnjuta undervisning i sin kristendom.

Onekligt är, att öfver hälften af de personer, hvilka sitta fängsliga för begångna missgerningar, utgöres af sådane, som förut suttit häktade som lösdrifvare. Detta resultat, som ohjelpigen deduceras ur förhandenvarande sifferdata, leder till den slutsatts, att roten till det onda är lösdrifveriet. Hvaraf kommer det sig då, att det finnes så många lösdrifvare, personer, som ingen vill hafva i sin tjänst? Lagen, som beröfvar dem friheten, svarar just derigenom på denna fråga sålunda: "de måste vara brottsliga, efter de råkat bland lösdrifvares antal." Och detta svar innebär fullkomlig

sanning; man behöfver blott bestämma, hvori denna brottslighet består, med andra ord, hurudant det tjenstehjon är, som ingen vill hålla hos sig.

Till detta slag höra, för det första, de, som äro illa beryktade, d. v. s. utom andra, nära nog alla, som varit insatte i fängelse. För det andra, hvem har lust att hålla hos sig en lättling, eller, för det tredje, en drinkare? Den första af dessa kategorier är vanligen följden af de tvenne sednare; och en vidare följd af desamma plägar vara ännu en ganska obehaglig egenskap hos tjenstehjonet, oskicklighet och okunnighet i arbete. Följaktligen blifva orsakerna till lösdrifveriet fullt förklarade, om vi påfinna orsaken till lättjan.

Orsakerna åter till lättjan äro hufvudsakligen två: 1) den, att en del barn från späda åren tillåtas stryka omkring och betla, och derigenom tillvänjas, icke till arbete, utan till sysslolöshet, och uppvexa utan allsköns vård om deras uppfostran och bildning. Denna orsak till lättjan står i nära sammanhang med fattigdomen, med eländet; i detta afseende visar sig lösdrifveriet såsom en ärftlig last; den-

na första orsak beror följaktligen mycket af den andra, hvilken 2) består i organismens förderfvande och förtidiga föråldrande genom brännvinets och tobakens inverkan. Här af följer att roten till allt det onda är brännvinet; tobaken framstår i detta afseende blott såsom dess medhjelpare.

Om man räknar tillhopa värdet af det brännvin och den tobak, som årligen förbrukas, och lägger dertill värdet för allt det arbete, som går för Finland förloradt derigenom, att karlarne 1) lefva åtminstone tre år kortare tid, än de skulle lefva, om de icke brukade narkotiska medel; 2) berusa sig och derigenom icke äro i stånd att arbeta, eller ock arbeta dåligt; 3) råka i fängelse eller korrektionsinrättning; — om man sammanslår allt detta, så erhåller man, utan minsta öfverdrift, en summa, som för året sju gånger öfverstiger alla stats-utgifter, en summa, som för den till-ändagångna hälften af närvarande århundrade utgör alldräminst 500 miljoner rub. s:r. Om ej hela denna summa skulle hafva flugit sin kos i tobaksrök och brännvins-ös, måtte den ej hade bidragit till höjande af välståndet, sär-

deles inom den fattigaste folkklassen, hvilken af alla lyxartiklar valt för sig just de tvenne aldra dyraste, — dyrast därför, att de köpas icke med blotta penningens värde, utan äfven med lifslängdens och sedlighetens delvisa förlust.

I öfrigt, och oaktadt denna förlust, är allmänna välmågan i Finland i ständigt stigande, och härigenom förklaras väsendtligen det ständiga aftagandet af brotten. De omständigheter, som betinga allmänna välmågens stigande i Finland, äro hufvudsakligen följande: 1) Under fredens hägn och Regeringens outtröttliga omsorger göra bildningen och industrien obestriddliga framsteg, underlättade af vetenskapernas och kulturens framsteg öfverhufvud i vår tid; 2) finnes i landet ännu mycket uppodlingsmark, som genom människors arbete kan förvandlas till fruktbar jord, och i sjelfva verket ökas också hvarje år vidden af åkerjorden. I dessa tvenne omständigheter icke blott innefattas förklaringen af national-välståndets närvarande framskridande, utan också en borgen för dess framtid.

Att nationalvälståndet är i stigande, kan

ses äfven af Prokuratorns i Kejsrerliga Senaten årsberättelser. Här uppgifvas de summor, för hvilka hvarje särskildt stånd köpt och sålt fastigheter, hvilkas försäljning, såsom känt är, icke kan försiggå utan vederbörande domstols kännedom (Bilagan N:o 6).

Af dessa årsberättelser befinnes, att adeln, presterskapet och ofrälse ståndspersoner, under de ifrågavarande sex åren, försålt mera än de köpt, för en summa af 315,324 rub. s:r. Fastigheter till detta värde öfvergingo från dessa stånd till större delen till allmogen, nemligen för 303,849 rub. samt till köpmans- och borgare-stånden samt handtverkare och arbetare i städerna för 11,475 rub. Det är tydligt, att den mesta jorden öfvergår till deras ego, som företrädesvis lefva af jordbruket. Men detta stånd är 23 gånger fattigare på fastigheter, än de stånd, af hvilka den tillhandlar sig jord. Till denna komparativa deduktion af de särskilda ståndens förmögenhet leder oss jämförelsen mellan antalet af personer, som höra till dessa stånd, och de summor, för hvilka försäljning och köp af fastigheter slutits inom hvarje stånd; och det resultat, som härå grun-

dats, skall icke befinnas öfverdrifvet, om man tager i betraktande, att en stor del af allmoggen sitter på krono-jord.

Då den fattigare folkklassen tillhandlar sig jord af den förmögnare, är det klart, att den förra blir förmögnare, men deraf följer ännu icke att, tvärtom, de förmögne skulle blifva fattigare. För att öfvertyga sig derom, behöfver man blott jemföra de sednares närvarande lefnadssätt med det, de förde för 20—30 år tillbaka, eller åtminstone t. ex. jemföra bland Studenterna förhållandet imellan fattiga och förmögna, sådant det var i Åbo före branden och sådant det nu är. De förmögnare ståndsklasserna afstå sina jordegendomar åt den fattigare, icke derföre, att de sjelfva blifva fattigare, utan derföre att de vända sin verksamhet åt ett annat håll, — de finna det för sig förmånligare, t. ex. att vara i det allmännas tjenst, än att sysselsätta sig med landtbruk. Och i sjelfva verket hafva också dessa stånd, i form af löner och pensioner, under loppet af de sex år, vi undersökt, uppburit en 26 gånger större summa, än den, för hvilken de afhändt sig

fastigheter åt de mindre förmögna klasserna, eller 300 gånger större än revenyen från de försålda fastigheterna.

En detaljerad granskning deraf, i hvilken gradation hvart och ett af stånden blir förmögna, förtjenar att blifva föremål för en särskild undersökning; för ändamålet med denna uppsatts är det nog, om det är bevist, att nationalvälståndet öfverhufvud tilltager, att medlen till folkets bildning i och med detsamma ökas och att derigenom förklaras det efter hand skeende aftagandet af brottens antal.

Slutligen vilja vi ur Prokurators-Embetets årsberättelser anföra ännu en omständighet, som bevisar, att folket blir förmögnare. I dessa årsberättelser upptages, för huru stor summa nya inteckningar blifvit beviljade samt inteckningar för äldre skulder dödade. Det befinnes, att hvarje år antalet af intecknade egendomar ökas och derjemte att denna förökning nästan med hvarje år tilltager.

År.	Ökades beloppet af intecknade skulder		Inalles underr loppet af 6 å med en summa " af:
	på landet med	i städerna med	
1842	324,873 Rb.	448,765 Rb.	
1843	494,020 s:r.	484,374 s:r.	
1844	542,233 —	405,607 —	
1845	558,843 —	434,804 —	
1846	769,298 —	85,260 —	
1847	742,499 —	479,397 —	
Summa	3,395,766 —	4,438,204 —	4,533,967 R. s:r.

Under dessa 6 år utgör tillökningen af intecknade skulder på hvarje hushåll 19 rub. 79 kop s:r, eller 3 rub. 30 kop. för hvarje år.

En sådan tillökning af skulderna bevisar, på det mest öfvertygande sätt, att industrien gör framsteg och att folket i allmänhet blir förmögnare. Om penningar upplånas på ränta mot inteckning, göres sådant naturligtvis endast i förhoppning att af den upplånta summan vinna sådan fördel, som öfverstege räntan derå. Skulle också någon misstaga sig i sina beräkningar, så ruineras derigenom endast han sjelf: hvarken kassorna, den enskilde långifvaren, eller samhället förlora någonting genom kapita-

lernas och fastigheternas öfvergång till personer, som förstå att af dem draga större fördelar, så att de både kunna betala räntan och ännu derutöfver sjelfva hafva någon vinst. Skulle skulderna i de flesta fall vara ruinerande för låntagarne, så skulle de naturligtvis spekulera mindre med penningelåns både tagande och gifvande, och derjemte skulle krediten böra falla med skuldernas ökande. Men der krediten icke faller, der måste synbarligen penningelån vara förmånliga både för långifvare och låntagare; och att krediten i Finland ej blott icke är i aftagande, utan till och med i stigande, bevisas deraf, att räntan i flere publika kassor inom dessa 6 år blifvit nedsatt till 5 % och att man, utan stor svårighet, kan få penningar till låns emot denna ränta på privata händer. Och man vet, att ju lägre räntefoten är, destå större är krediten, och att när den förra faller, den sednare är i stigande. (Bilagan N:o 7.)

Bilagor

till afhandlingen: Brottmåls-Statistik i Finland.

N° 1.

Antalet af sakfällde för gröfre och mindre brott.

Sakfällde:	1842.		1843.		1844.		1845.		1846.		1847.	
	På landet.	I städerna.	På landet.	I städerna.	På landet.	I städerna.	På landet.	I städerna.	På landet.	I städerna.	På landet.	I städerna.
1) För gröfre brott.												
Kyrkoförbrytelse	—	—	14	2	9	2	7	3	8	1	7	1
Tjenstemäns fel i tjensten	—	—	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
Förgripelser emot tjänsteman i tjensten samt patrull	—	—	2	8	0	10	1	14	0	5	0	4
Myntförfälskning och utprångling	—	—	4	0	5	3	6	4	8	8	12	8
Förfälskning af namn och skrifter	—	—	150	13	11	7	14	16	11	17	16	11
Fängelsebrott	—	—	3	5	4	0	8	6	2	3	5	1
Mordbrand	—	—	6	0	7	0	4	1	4	1	5	1
Mord och dråp	58	1	56	2	58	5	56	0	49	9	51	5
Barnmord	66	3	51	0	41	6	42	6	30	2	48	4
Förgripelse emot föräldrar	—	—	48	2	34	1	20	0	26	0	26	2
„ „ husbönder och för män	—	—	16	5	21	3	24	3	9	16	12	0
Edsörebrott	—	—	24	1	20	7	18	3	23	3	27	4
Rån	—	—	19	1	10	4	6	0	10	4	10	6
Stöld, snatteri och tjufnad	490	159	520	154	496	129	542	143	614	134	467	123
Könsförbrytelser	—	—	28	2	28	2	14	1	20	2	14	1
Falsk angivelse	—	—	27	2	27	1	29	3	24	1	23	7
Delaktighet i missgärningar	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Skeppsfolks rymning	—	—	0	19	0	24	0	21	0	30	0	19
Summa			968	216	775	204	792	225	838	236	724	197
2) För mindre brott.												
Fylleri	1488	479	1472	910	1358	861	1322	2204	1224	664	1150	873
Öfriga mindre brott	7200	852	7774	1346	7688	1194	7181	1355	6885	1386	6857	1321
Summa	8688	1331	9246	2256	9046	2055	8503	2161	8209	2050	8007	2194
Sjelfmord	43	6	26	6	46	6	28	5	43	3	22	7

N° 2.

Antalet af dömda till åtskilliga slags straff.

Dömda:	1842.	1843.	1844.		1845.		1846.		1847.		
			På landet.	I städerna.	På landet.	I städerna.	På landet.	I städerna.	På landet.	I städerna.	
Till dödsstraff	65	63	68	9	56	1	51	6	61	11	Personer af begge könen.
„ spö eller ris	434	442	321	96	350	74	357	93	307	67	
„ fängelse eller tukthus	185	143	88	63	107	46	101	57	104	56	
„ fängelse vid vatten och bröd	93	98	185	34	219	71	213	74	128	53	
„ fängelse utan vatten och bröd	10	5	36	13	70	14	59	34	35	156	
„ penningböter	9,836	11,931	10,409		9,868		9,269		9,161		
För iteration för en summa af	109,169	110,163	81,114	23,990	79,103	22,864	72,552	23,332	79,429	20,537	Rub. S:r.
För iteration	999	1,196	870	497	754	391	687	490	686	522	Personer.

N° 3.

Jemförelse af antalet sakfällde i städerna och på landet.

a) Af 1000 sakfällde:

Voro	1) För gröfre brott.						2) För mindre brott.					
	1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.	1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.
På landet	767	817	790	778	779	785	866	794	805	787	786	770
I städerna	232	183	208	221	220	215	133	205	195	212	213	228

b) Antalet af sakfällde på landet och i städerna.

År	För mord och dråp.		För barnamord.		För stöld och tjufnad.		För könsförbrytelser.		För fylleri.		För stölig brännvinsbränning och försäljning.		För flundrejerei och seglationsbrott.	
År 1842 såsom	98 : 2	95 : 4	75 : 24	94 : 5	75 : 24	96 : 3							1 : 99	
„ 1843 „	96 : 3	100 : 0	76 : 23	93 : 6	61 : 38	95 : 5							0 : 100	
„ 1844 „	92 : 8	87 : 12	80 : 20	91 : 8	61 : 38	94 : 5							5 : 95	
„ 1845 „	100 : 0	87 : 12	81 : 18	91 : 8	63 : 36	89 : 10							0 : 100	
„ 1846 „	84 : 15	93 : 6	81 : 18	92 : 7	61 : 38	85 : 14							2 : 97	
„ 1847 „	91 : 8	86 : 13	79 : 20	92 : 7	55 : 44	93 : 7							2 : 98	
För alla dessa år	94 : 6	92 : 8	79 : 20	93 : 6	63 : 36	92 : 7							1 : 99	

N° 4.

Förhållandet emellan antalet af sakfällde personer af hvardera könet.

Sakfällde:	Mankön.	Qvinnkön.	Förhållandet dem emellan såsom:	År 1847 belopp sig på 4000 angifne karlar:				Och i allmänhet belopp sig på 4000 karlar:		
				I länen.		I städerna.				
				På landet.	I städerna.	På landet.	I städerna.			
År 1842	9,952	1671	83 : 16	I Nylands	260	187	qvinno.	1087	890	qvinno.
„ 1843	10,964	1808	85 : 14	„ Åbo	169	268	„	1093	1107	„
„ 1844	9,470	1858	83 : 16	„ Tavastehus	317	342	„	1065	740	„
„ 1845	9,095	1781	83 : 16	„ Wiborgs	118	134	„	1139	773	„
„ 1846	8,782	1632	84 : 15	„ S:t Michels	122	103	„	1064	1169	„
„ 1847	8,660	1489	85 : 14	„ Kuopio	144	153	„	1044	1039	„
				„ Wasa	144	121	„	1065	1134	„
				„ Uleåborgs	192	238	„	1069	1158	„
				„ hela Finland	164	189	„	1066	975	„

Antalet af häktade personer.

I straff- och korrektions-fängelserna.	Quarsittande från de föregående åren.						Inkomne under årets lopp.						
	1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.	1842.	1843.	1844.	1845.	1846.	1847.	
1) Mankön:													
För missgärningar	på Sveaborg	461	483	521	559	483	513	120	162	174	117	185	213
	” Svartholm	93	95	103	109	104	0						
	” Ruotsensalmi	6	5	5	5	5	5	Till alla dessa fängelser ankommo fångarne från Sveaborgs fästning.					
	i Tavastehus	12	13	36	136	8	0						
	vid Saima kanal.	0	0	0	0	0	5						
	Summa	572	596	665	809	600	523						
För itereradt fylleri	i Åbo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27
	” Wiborg	0	0	3	6	3	4	0	0	3	6	7	4
	” Tavastehus	55	31	62	54	56	47	69	71	85	72	72	58
	Summa	55	31	65	60	59	51	69	71	88	78	79	89
För lösdrifveri	på Sveaborg	269	278	189	174	122	129	223	184	198	229	225	86
	i Wiborg	42	35	32	52	37	65	37	44	79	53	84	75
	på Svartholm	6	5	4	4	6	0	Ankommo blott från andra häkten.					
	i Tavastehus	311	447	425	455	271	319						
	” Åbo	75	67	86	74	89	83	84	20	34	10	79	35
	vid Saima kanal.	0	0	0	0	169	192	Från särskilda korrektions-anstalter.					
	Summa	703	832	736	759	694	788						
2) Qvinnkön:													
För barnamord	i Willmanstrand.	107	105	120	121	128	123	19	16	8	12	16	14
För öfriga missgärningar	i Willmanstrand	87	86	81	84	84	78	15	16	13	12	16	19
	” Åbo	4	10	4	2	2	5	20	12	0	2	5	1
	Summa	91	96	85	86	86	83	35	28	13	14	21	20
För fylleri	i Willmanstrand.	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0
	” Åbo	0	0	8	9	6	5	0	0	9	9	6	8
	Summa	0	0	9	10	6	6	0	1	10	9	7	8
För lösdrifveri	i Willmanstrand.	83	51	56	72	57	65	46	55	66	53	94	109
	” Åbo	90	131	145	130	132	121	122	137	121	106	120	137
	Summa	173	182	201	202	189	186	168	192	187	159	214	246
	Summa mankön	1330	1459	1466	1628	1353	1362	541	641	658	717	683	824
	Summa qvinnkön	371	383	415	419	409	398	222	237	218	194	258	288
	Total-summa	1701	1842	1881	2047	1762	1760	763	878	876	911	941	1112
Lösdrifvare af begge könen, insatte under loppet af året								520	600	583	681	633	768
I Läne-fängelserna insatte till böters försonande och fängelsestraff								2821	3198	3096	3177	3327	2914
Summa insatte till straff								4522	5037	4977	5124	5089	4674
I Läne-fängelserna insatte ransakningsfångar: { i brottmål								918	872	716	814	853	808
	{ för lösdrifveri							2384	2164	1861	2011	2327	2352
	Summa							3302	3036	2577	2825	3180	3160
I Läne-fängelserna insatte under årets lopp { mankön								5455	5640	5208	5572	5773	5213
	{ qvinnkön							1631	1492	1341	1387	1785	1620

Tabell, utvisande för hvilken summa fastigheter ombytt egare.

År.	Inom Adeln.	Bland Ofrälse Ståndspersoner.	Inom Allmogen.	Rubel Silfver.
1842.	för 151,045	för 346,921	för 745,093	
1843.	” 198,431	” 264,897	” 796,941	
1844.	” 149,353	” 223,958	” 757,876	
1845.	” 33,156	” 394,471	” 934,919	
1846.	” 102,722	” 718,312	” 1,107,202	
1847.	” 236,431	” 308,922	” 1,085,415	

År.	Adeln har sålt		Adeln har köpt		Ofrälse Ståndspersoner		I städerna hafva Adeln och Ofrälse Ståndspersoner		Rubel Silfver.
	åt Ofrälse Ståndspersoner för	åt Allmogen för	af Ofrälse Ståndspersoner för	af Allmogen för	sålt till Allmogen för	köpt af Allmogen för	sålt åt öfrige stadsboer för	köpt af öfrige stadsboer för	
1842.	30,694	21,231	67,123	1,761	72,399	14,517	6,435	7,865	
1843.	113,857	4,761	30,758	5,302	61,296	27,323	20,092	26,280	
1844.	58,539	214,888	54,934	15,026	31,549	32,851	14,673	3,597	
1845.	23,472	4,201	54,850	9,234	76,592	54,647	16,455	24,288	
1846.	40,743	10,866	41,795	4,450	57,198	72,791	10,279	11,723	
1847.	91,130	14,497	25,000	29,374	57,075	55,425	20,713	3,459	

Tabell, utvisande för huru stora summor fastigheter blifvit intecknade och äldre inteckningar dödade.

År.	Fastigheter intecknade hos					Inteckningar dödades hos					Rub. S.r.
	Adeln för	Ofrälse Ståndspersoner för	Allmogen för	Handlande och Borgerskap för	Handtverrare och Arbetsfolk för	Adeln för	Ofrälse Ståndspersoner för	Allmogen för	Handlande och Borgerskap för	Handtverrare och Arbetsfolk för	
1842.	163,244	342,637	196,011	116,372	46,702	81,253	203,253	52,560	34,232	23,361	
1843.	171,126	423,648	188,035	132,957	49,197	108,435	93,907	49,067	29,246	8,927	
1844.	243,800	390,508	266,556	266,701	100,164	63,180	148,352	61,288	36,527	11,542	
1845.	162,745	461,106	195,261	120,281	71,953	56,628	145,585	55,224	31,643	28,322	
1846.	205,358	403,341	332,168	83,030	54,218	68,699	92,736	69,951	80,996	11,175	
1847.	246,134	449,838	343,427	129,987	71,623	35,620	177,507	68,305	53,548	11,033	

Enligt sednast offentliggjorda uppgifter om invånarnes antal efter stånden, fanns i Finland år 1842.

1) *Lutheraner*: Adel 2,484, Lärarestånd 5,554, Ofrälse Ståndspersoner 11,757, Handlande och Borgare 13,901, Allmoge 1,235,417, alla öfrige 139,360;

2) *Grekisk-Ryska trosförvandter*: Adel, Ofrälse Ståndspersoner och Presterskap 1,487, Handlande och Borgare 1,164, Allmoge 27,195, alla öfrige 7,277 personer af begge könen.